PO PRZECZYTANIU ODDAJ DRUGIEMU Cena 30 gr

GŁOS WARSZAWY

Rok III Warszawa, 14 stycznia 1944 r. № 5 (97)

DONIOSŁE OŚWIADCZENIE

Rząd ZSRR upoważnił agencję TASS do ogłoszenia następującego oświadczenia:

Dnia 5 stycznia br. polski rząd emigracyjny w Londynie ogłosił deklarację, dotyczącą stosunków polsko-sowieckich. Deklaracja ta zawiera szereg niesłusznych stwierdzeń odnoszących się do spraw wschodnich granic Polski. Jak wiadomo w roku 1939 na obszarach Ukrainy Zachodniej i Białorusi Zachodniej przeprowadzony został plebiscyt na podstawie konstytucji sowieckiej zgodnie z wolą narodu ukraińskiego i białoruskiego. W wyniku plebiscytu terytoria Ukrainy Zachodniej, zamieszkałe w większości przez Ukraińców, weszły w skład Sowieckiej Republiki Ukraińskiej, terytoria Zachodniej Białorusi, zamieszkałe w większości przez Białorusinów, weszły w skład sowieckiej Białorusi. W ten sposób naprawiona została niesprawiedliwość traktatu ryskiego z 1921 r., który był w stosunku do Ukraińców i Białorusinów narzucony.

Wejście Ukrainy i Białorusi Zachodniej w skład ZSRR nie tylko nie naruszyło interesów narodu polskiego, lecz stworzyło trwałą podstawę dla przyjaźni narodów polskiego, białoruskiego, ukraińskiego i rosyjskiego. Rząd ZSRR niejednokrotnie już wypowiadał się za odbudową silnej i niepodległej polski. Rząd ZSRR oświadczył ponownie, iż dąży do ustalenia przyjaznego współżycia z Polską na podstawie trwałych stosunków dobrosąsiedzkich i wzajemnego poszanowania, jeśli zaś naród sobie życzy na podstawie zawarcia przymierza wzajemnej pomocy przeciw Niemcom, głównemu wrogowi zarówno ZSRR, jak i Polski. Urzeczywistnieniem takiego przymierza mogłoby być przyłączenie się Polski do paktu sowiecko-czeskiego.

Ofiarna walka i sukcesy wojenne Armii Czerwonej, oraz armii sojuszniczych przyśpieszają wyzwolenie nie tylko obszarów sowieckich okupowanych przez Niemcy, lecz również rozbijając machinę wojenną wroga, przynoszą wyzwolenie Polsce i innym narodom. Dzięki chlubnej inicjatywy Związku Patriotów Polskich ramię w ramię z Armią Czerwoną walczy polski korpus wojskowy, przyczyniając się w ten sposób do wyzwolenia Polski. Odrodzenie Polski i utworzenie silnego, niepodległego państwa polskiego winno nastąpić nie na drodze zaboru ziem ukraińskich i białoruskich, lecz drogą uwolnienia i przywrócenia Polsce ziem polskich zabranych przez Niemców. I tylko na tej płaszczyźnie możliwe jest całkowite zjednoczenie narodu polskiego.

Wschodnie granice Polski NIE SĄ NIENARUSZALNE, MOGĄ BYĆ ONE USTALONE W POROZUMIENIU POLSKI ZE ZWIĄZKIEM SOWIECKIM. Odnośnie do granic z roku 1939 MOŻLIWE SĄ POPRAWKI, zmierzające do PRZYWRÓCENIA POLSCE ZIEM, W KTÓRYCH LUDNOŚĆ POLSKA PRZEWAŻA. W tym wypadku granica przebiegałaby według t. zw. LINII CURZONA ustalonej w roku 1919 przez Radę Najwyższą mocarstw sprzymierzonych, a Zach. Ukraina i Białoruś byłyby włączone do ZSRR. Ponadto do Polski winny WRÓCIĆ ZIEMIE ZACHODNIE, ODWIECZNIE POLSKIE, jak również winna Polska być OPARTA O BAŁTYK. Sprawiedliwe dążenie narodu polskiego do ZJEDNOCZENIA WSZYSTKICH ZIEM POLSKICH, ORAZ DO NIEPODLEGŁOŚCI zasługują na POPARCIE I UZNANIE. Natomiast nie są sprawiedliwe roszczenia, jakie wysuwa emigracyjny rząd polski w Londynie, który oderwany od własnego narodu i który nie umiał utrzymać przyjaznych stosunków z ZSRR, nie umiał poprowadzić aktywnej walki z okupantem w kraju — nie dość na tym — przez niewłaściwą politykę działał na rękę okupanta.

Interesy Polski i ZSRR wymagają trwałych stosunków przyjaźni i zjednoczenia się przeciw wspólnemu wrogowi.

Polska Partia Robotnicza, jako wyrazicielka dążeń i pragnień szerokich mas ludowych — robotników, chłopów i inteligencji pracującej — podjęła narzuconą narodowi walkę, nadała jej jednolite kierownictwo, podniosła ją na najwyższy poziom. Gwardia Ludowa tworzy dzisiaj jądro sił, walczących na froncie wewnętrznym. Tysiące bojowników nieustannie atakują wroga siejąc zamęt w jego szeregach.

Na płaszczyźnie walki z okupantem w codziennych ciężkich potyczkach przy poparciu ludności formują się szeregi Armii Ludowej. Armia Ludowa — to zbrojne ramię zbliżającego się powstania narodowego.

z Deklaracji programowej Polskiej Partii Robotniczej

ARMIA POLSKA WALCZY

Polski Korpus zorganizowany w Sowietach z inicjatywy Związku Patriotów Polskich rozrósł się do już do potężnej siły i obejmuje dziś dwie pełne dywizje. Druga dywizja im. Jarosława Dąbrowskiego uformowana została w ciągu lata i jesieni ub. r. Po starannym przygotowaniu dywizja ta otrzymała swój chrzest bojowy w czasie rozpoczętej niedawno wielkiej ofenzywy na południowym odcinku frontu wschodniego i bierze udział w wielkich zwycięstwach Armii Czerwonej zbliżając się z każdym dniem do Ojczyzny. Na południowy odcinek frontu przeniesiona została również dyw. im. T. Kościuszki walcząca uprzednio na froncie białoruskim.

W gigantycznych rozstrzygających bojach zbliżających chwilę wyzwolenia nie mogło braknąć Polaków. Być może bliski już dzień, kiedy żołnierze polscy z dyw. Kościuszki i Dąbrowskiego połączą się z braćmi walczącymi obecnie na tyłach tego samego frontu.

Przy okazji warto przypomnieć kłamstwa reakcyjnej prasy o korpusie polskim w Sowietach. Pisano np., że żołnierze składają przysięgę na wierność Sowietom nie Polsce itd. Niedawno jedno z reakcyjnych pism podało tekst tej „sowieckiej" przysięgi, która brzmi:

> „Składam uroczystą przysięgę Ziemi Polskiej broczącej we krwi, Narodowi Polskiemu męczonemu w niemieckim jarzmię, że nie skalam imienia Polaka, że wiernie będę służył Ojczyźnie."

Tekst ten dostatecznie demaskuje kłamstwa reakcji. Żołnierz polski w Zw. Sowieckim służy wiernie swojej Ojczyźnie i walczy już dziś o wyzwolenie ziemi i narodu polskiego.

DELEGATURA WOBEC HITLEROWSKICH MORDÓW

Całkowita bierność z jaką odnoszą się agentury emigracyjnego rządu w Londynie do wzrastającego terroru hitlerowskiego spotyka się coraz częściej z potępieniem nawet we własnych szeregach. Mimo groźnej sytuacji wewnętrznej, mimo wzrastającej stale liczby ofiar, mimo faktycznego stanu oblężenia, jaki przeżywa od dłuższego już czasu stolica nie zdołało wytrącić z równowagi tych ludzi, oczekujących jedynie na stosowny moment celem uchwycenia władzy.

Aż tu „delegat" postanowił zareagować na publiczne masakry na ulicach Warszawy. W pocz. stycznia pisma opublikowały wezwanie podpisane przez „pełnomocnika na kraj." Wzywa się wszystkich Polaków do... rejestrowania miejsc, w których dokonano egzekucji, aby po wojnie zawiesić tam tablice.

Przypuszczamy, że tablice będą marmurowe, bogato złocone! Czyżby pan „delegat" chciał w ten sposób zachęcić swych rodaków do niestawiania oporu mordercom?

Czy może być coś cyniczniejszego od wezwania notujcie miejsca, w których was mordują.

DZIAŁANIA WOJENNE

FRONT WSCHODNI. Obecne działania na froncie stoją pod znakiem nowego uderzenia wojsk gen. Watutina. Dwie kolumny sow., które obeszły z dwu stron Winnicę uderzyły na niem. pas fortyfikacyjny położony wzdłuż rz. Boh. Uderzenie rozwija się pomyślnie mimo zaciętego oporu. Z obu stron zostały wprowadzone duże ilości czołgów i lotnictwa. Natarcie gen. Watutina jest przeprowadzone w miejscu szczególnie dla Niemców niebezpiecznym i należy się spodziewać, że Niemcy zrobią wszystko, aby rosjan powstrzymać. Świadczą o tym rozpoczęte kontrataki przeciwko flankom sowieckim w rej. na zach. od Berdyczewa i płd. od Kirowogradu. Także w łuku Dniepru sytuacja dla Niemców jest b. ciężka. Wojska „II Frontu Ukraińskiego," po zlikwidowaniu wziętych uprzednio w „kocioł" 5 dyw. niem., nacierają w kier. płd.-wsch. i płd.-zach. To uderzenie ma niejako pomocnicze znaczenie, podczas gdy główne prowadzone jest przeciwko linii Bohu. W rej. Równe-Sarny wojska sow. również znajdują się w ofenzywie. W rejonie Sarn odniesiono poważny sukces, przecinając linię kolejową Wilno-Sarny podczas gdy w rej. Równego rozpoczęty został atak na Korzec (60 km. na wsch. od Równego). Ostatnie wiadomości donoszą, że Sarny, jak i Korzec zostały zdobyte.

FRONT POŁUDNIOWY. Na froncie włoskim nie zaszły żadne istotne zmiany. Natomiast działalność lotnictwa startującego z baz włoskich, afrykańskich i Bl. Wschodu była b. wielka. Oprócz nalotów na obiekty w środ. i płn. Italii, bombardowano szereg punktów na Bałkanach. Stolica Bułgarii była bombardowana dwukrotnie — w dzień przez emerykanów, w nocy przez anglików, w mieście wywołano duże zniszczenia. Poza tym atakowano lotniska i urządzenia kolejowe w Skoplje, Eleusis i Salamis

FRONT LOTNICZY Działalność lotnictwa anglo-amerykańskiego skoncentrowała się na obiektach kolejowych w płn.-zachodniem. i wybrz. francus. Lekkie bombowce typu „Moskito" dokonały nalotów nękających na Berlin i inne miasta niem.

ZE ŚWIATA

Prasa całego świata potępia wichrzenia emigracyjnej kliki polskiej. Najpoważniejsze dzienniki angielskie i amerykańskie oceniły ostatecznie wystąpienia emiracyjnego rządu w Londynie, jako dążenie do dalszego zaostrzania stosunków polsko-sowieckich i stawianie przeszkód na drodze do porozumienia.

Nota złożona rządom państw sprzymierzonych, a wyrażająca rodzaj protestu przeciwko posuwaniu się wojsk sowieckich na zachód, wywołała oburzenie i zgorszenie opinii krajów zachodnich.

Jedynym krajem, w którym polityka polskich emigrantów doznała gorącego poparcia były Niemcy. Prasa hitlerowska staje w obronie granic Polski na wschodzie (!). Z najwyższym uznaniem mówi się o Sosnkowskim, jego „antyżydowskim i antybolszewickim" nastawieniu.

Klika reakcyjnych emigrantów znalazła wreszcie poszukiwanego oddawna sprzymierzeńca.

Z KRAJU

NA LINII W-wa-Żyrardów grupa wypadowa Gwardii Ludowej wysadziła w powietrze tory kolejowe. Przerwa w w ruchu trwała ok. 10 godz.

FRONT ZBLIŻA SIĘ. We wschodnich połaciach Polski hitlerowski okupant przygotowuje już ewakuację. W pierwszym rzędzie przewiezione zostaną do Rzeszy fabryki. Ewakuacja ma objąć cały przemysł głównie zaś metalowy i zbrojeniowy.

Poza tym rabunkiem, grożącym całkowitym zrujnowaniem gospodarki krajowej, groźniejsze są zarządzenia dotyczące ewakuacji ludności. Jak wygląda „ewakuacja" dokonywana przez niemieckich zbrodniarzy opowiadają świadkowie z obszarów już ewakuowanych.

W RÓWNEM Niemcy wezwali całą ludność do stawienia się na placach. Zdrowych i silnych załadowywano do pociągów, dzieci zaś, starców, chorych itd wymordowywano na miejscu. Całe miasto zostało podpalone, przyczym w płomieniach zginęło wielu ludzi, którzy nie stawili się w punktach zbornych. Większość dzieci odebranych matkom zamknięto w domach, które następnie podpalono. W czasie „ewakuacji" wymordowano również wszystkich więźniów w liczbie ponad 300.

Oto straszliwe niebezpieczeństwo grożące Polsce. Przeciwko niemu zmobilizować musimy wszystkie siły.

WALKA I ŻYCIE WARSZAWY

ROBOTNICY WARSZAWY jedni z pierwszych powitali Krajową Radę Narodową, uznając ją za przedstawicielkę całego świata pracy i symbol zjednoczenia wszystkich ugrupowań demokratycznych.

W kilkunastu przedsiębiorstwach w całej Warszawie, w tym w pięciu wielkich fabrykach i zakładach zbrojeniowych zatrudniających ponad 12 tys. robotników wyłoniono Komitety fabryczne, oraz przyjęto rezolucje podpisane przez przedstawicieli PPR, RPPS, WRN, w dwu wypadkach rezolucje podpisali również przedstawiciele ZWZ (Armii Krajowej), a w jednej z fabryk nawet „Narodowych Sił Zbrojnych." Wszystkie rezolucje witają Krajową Radę Narodową jako przedstawicielkę dążeń całego świata pracy, przyrzekają jej poparcie i podporządkowują się jej zarządzeniom. Utworzone Komitety fabryczne, w skład których weszli przedstawiciele różnych kierunków politycznych, oraz robotników niezorganizowanych będą miały za zadanie współdziałanie z Krajową Radą Narodową.

Akcja tworzenia Komitetów fabrycznych na płaszczyźnie współdziałania z wyłonionym przedstawicielstwem narodu obejmują coraz większą ilość fabryk.

TERROR WZRASTA. Groźna sytuacja na froncie wschodnim, załamanie się systemu obrony niemieckiej i szybki marsz wojsk sowieckich na zachód powodują coraz większą nerwowość władz hitlerowskich. Aby zapobiec przewidywanemu powstaniu zbrojnemu okupant usiłuje sterroryzować ludność masowymi obławami i rewizjami. Po wszystkich ulicach krążą wzmocnione patrole żandarmerii i SS-manów, zamykają poszczególne odcinki ulic i place, zabierają ludzi z tramwajów itd. Codziennie setki młodych ludzi przewozi się na Pawiak, co równa się wyrokowi śmierci.

Niezależnie od tego w ciągu ostatnich dni gestapo dokonało licznych aresztowań wśród przedwojennych działaczy demokratycznych i socjalistycznych.

W NIEDZIELĘ dn. 9 b.m. dokonano blokady robotniczej dzielnicy Powązki i Słodowiec. Aresztowanych przewieziono na Pawiak. Na miejscu rozstrzelano ok. 10 ludzi między którymi było kilku Cyganów.

SAMOLOT RAKIETOWY nad stolicą. Dn. 11 bm. ok. godz. 11-ej przed południem nad Warszawą przeleciał na wielkiej wysokości samolot rakietowy (bezśmigłowy). Widoczny był jako drobny punkcik znaczący swój ślad długą smugą dymu. Samolot ten osiągający szybkość 900 km. na godz. jest ostatnim wynalazkiem angielskim.

Z prasy podziemnej

„Wiadomości Polskie," organ sfer wojskowych delegatury pisze na temat Jugosławii: „W początkach grudnia w kwatrze głównej Tity odbyła się konferencja z udziałem 140 delegatów wszystkich ziem jugosławiańskich, która wyłoniła Radę i Komitet Wyzwolenia Narodowego z prawami rządu tymczasowego... W warunkach wojny i okupacji trudno mówić o prawomocności mandatów delegackich i o należytym przedstawicielstwie ludności, nie ulega jednak wątpliwości, że znaleźli się tam nie tylko nasłani przez Moskwę agenci komunistyczni lecz i poważni obywatele znani z działalności przedwojennej. Dość wymienić nazwisko prezesa Rady — Ivana Ribara... trzech wiceprezesów" itd.

Bardzo dziwne! A myśmy dotąd wierząc wam myśleli, że cała Jugosławia jest poprostu zamieszkała przez agentów Moskwy i, że wszyscy w tym kraju prócz Drago Michajłowicza i króla Piotra to komuniści.